

במתנה

דפיו זהב

על מה שבזר זכינו.

הרבנית ימימה מזרחי

בעריכת יקרת פרידמן

גיליון 241

פרשת כי תבוא ✦ י"ט באלול ה'תשע"ט (9/2019)

סוף סוף ניצבת

להתאבל על מה שאין. **הלוא אנכי טוב לך!**⁵ בואי נראה מה **טוב** שיש לנו בחיים."

"מה??" היא אומרת. "אתה התייאשת? כבר לא תתפלל איתי?" באותו רגע, לפי המלבי"ם, היא מקבלת עוצמות שיש רק לאישה שנשארת לגמרי-לגמרי לבד.⁶ **אני האשה הנצבת עמכה בזה להתפלל אל ה'**⁷ היא אומרת. סוף סוף היא ניצבת. והיא עומדת, כך הוא כותב, מול הקב"ה בלבד, בלי צורך במשרתים.⁸

אותו הדבר קורה לישמעאל ביום ראש השנה, כשאמא שלו מתייאשת ואומרת "**אל אראה במות הילד**" והולכת רחוק והילד רואה את אימו, משענתו האחרונה, מתרחקת ממנו והוא מתחיל לבכות כזה בכי וה' אומר: "שמעתי **אל קול הנער באשר הוא שם**".⁹

לפעמים אנחנו לא יודעים להתנהג יפה עם מתנת העושר. ואז אומר לנו הקב"ה: "**תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב מלב כל, כל**",¹⁰ אוקיי, לא ידעתם מה לעשות עם הטוב?

פרשתנו, "כי תבוא", מלאה בקללות. אימות, יש לציין. וכתוב: **עזרא תיקן להן, לישראל, לקרוא קללות קודם** (לפני) **ראש השנה, שתכלה שנה וקללותיה**.¹

אבל למה לתת לנו את הפחד הנורא הזה לפני תחילתה של שנה? והמסקנה היא שככל הנראה, הדבר שבאמת עובד עלינו כאנשים, זה קמפיין ה"געוואלד". כשמפחידים אותנו מאד-מאד, אנחנו מחליטים שאנחנו מתגייסים בכל כוחותינו, כדי שהשנה הבאה תהיה מבורכת.

וכאן מגיעה התובנה המופלאה של התורה: הקללות, שלא נדע, לפעמים מציבות ומקיימות אותנו. כי מיד אחרי פרשת הקללות, מגיעה בשבוע הבא פרשת "ניצבים" - למה? **לפי ששמענו ישראל מאה קללות ב"כי תבוא", הוריקו פניהם ואמרו: "מי יוכל לעמד באלו?"**

התחיל משה לפיסם: "אל תדאגו. אתם ניצבים היום" (זה ראש השנה, לפי חז"ל)² **כלכם**³ - הקללות מציבות ומקיימות אתכם. הן יוצרות אצלכם איזה קמפיין געוואלד שגורם לכם באמת לעמוד על נפשכם.

איך יתכן שלקללה, ה' ישמור, יש כזה כוח? וחז"ל לומדים לימוד נפלא מחנה, ה-אישה של ראש השנה. אין לה ילדים, לחנה, 19 שנה והמלבי"ם מביא לכך סיבה מוזרה: היא לחנה בעל טוב. והיא נסמכת עליו והוא מכין לה **מנה אחת אפיים**⁴ ("בקרוב תהרי ותצטרכי לאכול בשביל שניים") ודואג לה והיא סך הכל מרגישה עטופה, גם כשהיא בצער. ואז, בוקר אחד, הוא קם ואומר לה: "חנה, די. ה' לא רוצה לתת לנו ילדים. מספיק

¹ תלמוד בבלי, מגילה לא, ע"ב.

² רבי שניאור זלמן מליאדי, "ליקוטי תורה" לפרשת ניצבים: "אתם ניצבים היום כלכם" וגו' - "הנה פרשה זו קורין לעולם קודם ר"ה ומרומז במלת היום דקאי על ר"ה כי זה היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון."

³ דברים כ"ט, ט ורש"י, שם.

⁴ שמואל א', א', ה': "ולחנה יתן מנה אחת אפיים כי את חנה אהב".

⁵ שמואל א', א', ח.

⁶ המלבי"ם לשמואל א', א', ט: "ויתקם חנה" - "הנה עד עתה סמכה א"ע על תפלת בעלה שהיה צדיק, ועתה שראתה שהוא מתייאש מן הרחמים התעוררה להתפלל בעצמה."

⁷ שמואל א', א', כו.

⁸ מלבי"ם, שם, שם: "להתפלל אל ה'", שהיתה תפלה משונה מיתר תפלות הנהוגים בימים ההם כי היתה אל ה' לבדו בלא אמצעי". וגם: מלבי"ם לשמואל א', א', י: "ותתפלל על ה'", "שהתפללה בכוונה שלימה על ה' לבדו".

⁹ בראשית כ"א, טז-יז: "ותלך ותשב לה מנגד הרחק פמטתנוי קשת פי אמרה אל ארצה במות הגלד ותשב מנגד ותשא את קולה ותבך. וישמע אלקים את קול הנער ויקרא מלאך אלקים אל הגר מן השמים ויאמר לה: 'מה לך הגר? אל תיראי כי שמע אלקים אל קול הנער באשר הוא שם!'"
¹⁰ דברים כ"ח, מז.

אז תעבדו מחוסר כל. שלא נדע, הקללות מעמידות ומציבות אתכם לפניי".¹¹

זו בדידות, וחירות מופלאה.

שואלים חז"ל: שופר - מהו? ועונים: מצד אחד השופר הוא המלכה. כששומעים שופר צריך להרגיש איך אנחנו ממליכים את הקב"ה - על הלב, על המוח, על כל האברים. אני הולכת אחריו, אתה מוליך, אתה המלך ואני העבד.

מצד שני, שופר הוא חירות - כשמשחררים עבדים בשנת היובל, תוקעים בשופר.

אז מהו שופר, עבדות או חירות?

והתשובה משולבת. זו חירות מוחלטת מפני אדם, ואז מגיעים לעבדות הגדולה והמדהימה שנקראת "וּשְׁמַחַתְּ לְפָנַי ה'",¹² עכשיו אתם כבר לא זקוקים למשרתים.

אז הלוואי שלכולן יהיה בן זוג להישען עליו והלוואי שאישה לא תהיה בודדה ועקרה ותרגיש שכוחה והלוואי שלא יקללו את הציבור שלנו ויאהבו אותנו, את הדתיים והחרדים. אבל צריך לדעת שאם זה כבר פה, הקללה הזאת, זה אומר שאתם לגמרי-לגמרי לבד ותפסיקו להישען על כל מיני משענות קנה רצוף.¹³ תעמדו ותדעו: "הַנְּנִי בְיָדְךָ לְבַד"¹⁴ וזה מה שכתוב כל כך יפה בהפטרה - "לֹא יִהְיֶה לְךָ עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם וְלַגִּנָּה הַיָּרֵחַ לְאֵיֹר לַיְלָה".¹⁵ את כבר לא זקוקה לשרתים. את לא צריכה לאור של השמש ולא של הירח, פִּי ה' יִהְיֶה לְךָ לְאוֹר עוֹלָם וְשָׁלוֹם יָמֵי אַבְרָהָם".¹⁶

אני חושבת שהרגשנו בימים האחרונים את ה"לך לבד עינינו תלויות".¹⁷ שיהיו לנו רק ברכות. רק בשורות טובות. אחרי כל זה, תחל שנה וברכותיה.¹⁸

בצוות העריכה: הדסה סאסי

¹¹ רבי יהודה אלתר רוטנברג מגור, "השפת אמת" לפרשת "כי תבוא", תרמ"ג: "שיש נסיון בבחי' העושר ויש בבחי' עניות ושנסיון העושר קשה משל העוני - והראי' שלא יכולנו לעמוד בנסיון העשירות. ומתוך העניות יה' הגאולה במהרה בימינו. וזה כמ"ש במשנה המקיים התורה מעוני סופר לקיימה מעושר ומבטלה מעושר סופר לבטלה מעוני. [...] ואיתא בשם האר"י ז"ל פירוש "מרוב כל". להיות שמח בעבודת הש"י יותר מכל מיני טוב שבעולם ע"ש דפח"ח. ולפי דברינו הנ"ל נאמר כי זה עצמו העצה להישאר גם במדריגת העושר. אם החשק והרצון יותר בעבודת הש"י מכל הרוב טוב שיש לו. ממילא מתקיים גם הרוב כל".

¹² דברים ט"ז, יא.

¹³ מלכים ב', י"ח, כא: "עֲתָה הִנֵּה בְּטַחְתָּ לָךְ עַל מְשַׁעֲנֹת הַקֶּנֶה הַרְצוּץ הַזֶּה עַל מְצָרִים אֲשֶׁר יִסְמְךָ אִישׁ עָלָיו וְכָא כִכְפוּ וְנִקְבְּהָ כִּן פְּרֵעָה מִלֶּךְ מְצָרִים לְכָל הַבְּטָחִים עָלָיו" וגם: ישעיהו ל"ו, ו.

¹⁴ מתוך תפילת רבי מאיר מאפטא.

¹⁵ ישעיהו ס', יט.

¹⁶ ישעיהו ס', כ.

¹⁷ מתוך מחזור יום הכיפורים: "הִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שׁוֹמֵעַ קוֹל בְּכִיּוֹת. שְׁתִּשְׁעִים דְּמַעוֹתֵינוּ בְּנֶאֱדָךְ לְהִיּוֹת. וְתַצְלִלְנוּ מִכָּל גְּזֵרוֹת קְשׁוֹת אֲכַזְרִיּוֹת. כִּי לָךְ לְבַד עֵינֵינוּ תְּלִיּוֹת".

¹⁸ הפיוט "אֶהוֹת קְטָנָה", ר' אברהם חזן גירונדי, מתוך מחזור ראש השנה לעדות ספרד.

עשינו הכל כדי שתש"פ תהיה מהמת!

היומן החדש של הרבנית ימימה מזרחי לשנת תש"פ הגיע לכל חנויות הספרים ונחטף כמו לחמניות טריות

כדי לראות על מה המהומה, ולהזמין בהזמנה פשוטה ומאובטחת (עם מתנה בכל יומן)

לחצי כאן <<

<https://parasha.org/yoman2019>

לרכישות קבוצתיות: טל. 077-8066747 בין 9:00-15:00 וגם במייל: info@parasha.org

~ זה הזמן לפתוח את היומן ולהזמין לתש"פ את כל החלומות והמשאלות שלך! ~